

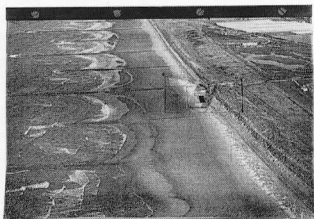
eindelijk uit in een serie schilderijen en interviews met beschrijvingen van diverse IJslanders van hun favoriete plekken op het eiland.

Jean van Wijk

Jean van Wijk maakte jarenlang kunst in de openbare ruimte. In een abstract-geometrische beeldtaal markeerde hij ruimtelijke verbanden in gecompliceerde architectuur. Hij verhelderde de structuur van gebouwen, opdat de gebruiker meer inzicht in de omgeving kreeg en deze op een plezieriger manier kon ervaren. Sinds een paar jaar ligt de nadruk minder op omgevingskunst en meer op ongebonden kunst die ontstaat in het atelier. Zijn huidige praktijk heeft echter nog steeds veel te maken met zijn vroegere werk. Nog altijd is de analyse van de ruimte een belangrijk onderdeel en hanteert hij een beeldtaal die verwant is aan de abstract-geometrische. Een belangrijk verschil is dat Van Wijk de driedimensionale verwerking van de ruimte heeft ingewisseld voor een tweedimensionale representatie ervan. Daarnaast zijn er, ofschoon de vormtaal formeel blijft, steeds vaker andere elementen in zijn werk te herkennen; figuratieve elementen, woorden, getallen en zelfs reële objecten. Ze wijzen op een verregaande complicering van een aanvankelijk relatief eenvoudig formeel spel. Begonnen met het maken van ingewikkelde abstract geometrische collages, heeft Van Wijk zich ontwikkeld tot een kunstenaar die bezig is met een wijdvertakt onderzoek naar de formele en inhoudelijke consequenties van het gebruik van bepaalde vormen in verschillende contexten. Hij is de vormen, die overigens in de meeste gevallen restvormen van de vroegere collages waren, gaan gebruiken als onafhankelijke eenheden in een alfabet. Hij maakte verzamelingen met ze en combineerde ze op tal van manieren. Later is hij die combinaties weer gaan omzetten in andere media, zoals hout en fotografie. Hij fotografeerde details ervan en projecteerde daar weer andere vormen en structuren overheen. Als gevolg van het voortdurende hergebruik van vormen, wordt duidelijk hoezeer de betekenis ervan afhankelijk is van de omgeving waarin die ondergebracht is. Hun betekenis verschuift voortdurend in Van Wijks werk, soms zelfs binnen een werk. Kenmerkend voor zijn aanpak is een serie werken waarin het beeldvlak is opgevat als een gevel. Een bijna amorfe detailop-

name van een deken, waarin gaten met het karakter van vensters zijn aangebracht, is geplaatst tegenover een vlak waarin een siervorm is uitgezaagd. De vensters in combinatie met de detailfotografie creëren aldus een uiterst dubbelzinnig verband tussen de letterlijke ruimte, de weergegeven ruimte en de gesuggereerde ruimte in het doek: gaten-woorden-vensters-woorden-reliëfs. In het meest actuele werk van Van Wijk is de dubbelzinnigheid van de vorm en zijn betekenis nog groter. Door meervoudige projectie van abstracte en herkenbare vormen over elkaar, ontstaat een gecompliceerd metonymisch verband tussen de vorm en zijn betekenis. Typisch genoeg resulteert de inhoudelijke gelaagdheid in een versterkte aandacht voor het concrete gegeven van wat voorligt. Alsof Van Wijk er uiteindelijk toch vooral op uit is om de toeschouwer beter te laten kijken.

Domeniek Ruyters

28 p156